

Série veřejného ochránce práv

Opatrovnictví - mýty a fakta

Opatrovnictví vyvolává mnoho nedorozumění. Pokud má člověk opatrovníka, neznamená to, že pozbyl všechna svá práva a že za něj o všem rozhoduje někdo jiný. Opatrovník má opatrovanému především pomáhat naplňovat jeho potřeby a chránit jeho práva, nikoli jednat proti jeho vůli. Nejčastější mýty a fakta týkající se opatrovnictví přinášíme v naší infografice, která je pokračováním seriálu týkajícího se překážek, s nimiž se potýkají lidé s duševním onemocněním.

1. MÝTY A FAKTA OPATROVNICTVÍ

MÝTUS

Opatrovník rozhoduje o tom, co je pro opatrovance nejlepší.

FAKT

Opatrovník nerozhoduje za člověka pod opatrovnictvím. Jeho úkolem je pomoci mu naplňovat jeho přání a chránit jeho práva. Musí také opatrovanci vždy vysvětlit povahu jednání, které za něj činí a jejich důsledky.

Textovou verzi infografiky ... najdete na webových stránkách www.ochrance.cz

2. MÝTY A FAKTA OPATROVNICTVÍ

MÝTUS

Opatrovník má povinnost osobně pečovat o opatrovance.

FAKT

I když může být někdy opatrovník zároveň pečující osobou, tyto dvě role nelze směšovat. Opatrovník zastupuje opatrovaného člověka při právním jednání a měl by také dohlížet na to, aby měl zajištěnou péči. V žádném případě to neznamená, že musí opatrovanci vařit, uklízet, či mu podávat léky.

Textovou verzi infografiky ... najdete na webových stránkách www.ochrance.cz

Série veřejného ochránce práv
Opatrovnictví - mýty a fakta

3. MÝTY A FAKTA OPATROVNICTVÍ

MÝTUS

Opatrovník má povinnost najít opatrovanci bydlení.

FAKT

Opatrovník by se vždy měl zajímat o to, jak člověk žije a zda jsou jeho potřeby zajištěny. Může mu také pomoci s hledáním bydlení či pobytové sociální služby. Pokud však není žádné bydlení pro opatrovance dostupné nebo opatrovanec nabízené možnosti odmítá, nelze to mít k tíži opatrovníka.

Textovou verzi infografiky ... najdete na webových stránkách
www.ochrance.cz

4. MÝTY A FAKTA OPATROVNICTVÍ

MÝTUS

Opatrovník může zakázat opatrovanci, aby kouřil.

FAKT

Opatrovník nemůže zasahovat do oblastí, která nejsou právním jednáním. Nerozhoduje o tom, co bude mít opatrovanec na sobě, s kým se bude stýkat nebo zda bude kouřit. Zasáhnout do práv a svobod opatrovance může opatrovník pouze v odůvodněných případech, tedy pokud hrozí opatrovanci bezprostřední újma na zdraví nebo životě nebo pokud hrozí, že opatrovanec nebude mít dostatek prostředků na pokrytí svých základních potřeb.

Textovou verzi infografiky ... najdete na webových stránkách
www.ochrance.cz

Série veřejného ochránce práv
Opatrovnictví - mýty a fakta

5. MÝTY A FAKTA OPATROVNICTVÍ

MÝTUS

Soukromý opatrovník zajistí potřeby opatrovance lépe než veřejný.

FAKT

Není tomu tak za každých okolností. Pokud je opatrovníkem blízká osoba, jistě může znát opatrovance a jeho přání líp. Na druhou stranu, veřejný opatrovník (tedy zaměstnanec obce) je speciálně vyškolen pro výkon opatrovnictví a má informace například o dostupných sociálních službách či bydlení.

Textovou verzi infografiky ... najdete na webových stránkách
www.ochrance.cz

6. MÝTY A FAKTA OPATROVNICTVÍ

MÝTUS

Pokud opatrovanec způsobí škodu, zaplatí ji opatrovník.

FAKT

Opatrovník je odpovědný za škodu pouze v případě, že zanedbal tzv. náležitý dohled. V ostatních případech škodu zaplatí buď sám opatrovanec (pokud jednal vědomě) nebo nebude odpovědný nikdo.

Textovou verzi infografiky ... najdete na webových stránkách
www.ochrance.cz

Série veřejného ochránce práv
Opatrovnictví - mýty a fakta

7. MÝTY A FAKTA OPATROVNICTVÍ

MÝTUS

Opatrovník může přinutit opatrovance jít se léčit.

FAKT

Opatrovník může zastupovat člověka i v rozhodování ohledně zdravotních služeb, v tom případě musí lékař podávat všechny informace potřebné pro rozhodnutí také opatrovníkovi. Pokud však opatrovanec s léčbou nesouhlasí, opatrovník ani poskytovatel zdravotních služeb nemůžou jeho souhlas nahradit. Výjimkou jsou situace, kdy může být člověk hospitalizován nebo léčen bez svého souhlasu.

Textovou verzi infografiky ... najdete na webových stránkách
www.ochrance.cz

8. MÝTY A FAKTA OPATROVNICTVÍ

MÝTUS

K povolení vycházky z nemocnice nebo domova sociálních služeb potřebuje poskytovatel souhlas opatrovníka.

FAKT

Člověk s omezenou svéprávností má právo na osobní svobodu jako kdokoli jiný. Poskytovatel zdravotní nebo sociální péče může zasáhnout do jeho svobody jen v nezbytných případech, v případě hrozby újmy na životě nebo zdraví. K tomu souhlas opatrovníka nepotřebuje. K dlouhodobému omezení osobní svobody, jakým je hospitalizace nebo umístění do pobytového zařízení sociálních služeb bez souhlasu člověka je navíc potřeba souhlasu soudu.

Textovou verzi infografiky ... najdete na webových stránkách
www.ochrance.cz